

Pe Lívro de Daniel – Mokõiha'ẽ haũa

Paganismo

Jeff Pippenger

2023-11-23

Aime'ẽta amyesakã haũa mba'eichapa pe “pokõi ára” Levítico mokõipa poteĩ-gui oĩ “ñemi ojehechahápe” Daniel kuatione'ẽme, ha avei ahechauka haũa oñeñomi hague umi tembiporu yvypóra rupive Tupã oiporu va'ekue omoĩporã haũa “ita” ipysyrõha rehe oñepysanga haũa Daniel kuatione'ẽme. Oñemomba'eguas haũa ko ñemyesakã resape, tekotevẽ “tekojoja.” Pe tekojoja rembiapokue aimo'áva, ikatu oñemyesakã haũa peteĩ tapicha rembiapópe joja, heko jerovia haũa, hembia pokue rapépe, ha hekopete oikovéva tenondetepe. Upéva ojerureta ñande rehe ñajajoko haũa umi mba'e oñemombe'úva Tupã Ñe'ẽ ryepýpe, jepe ndojoajúi ramo yvypóra remiandu rehe Tupã Ñe'ẽ ndive ojoavyva.

“Tekoporã mbarete ha jojaite rehegua ojehayhuva'erã opa temimbo'e rehe. Opa apytu'ũ toñemboja kyhyje marangatu reheve Tupã ñe'ẽ ojehechaukáva gotyo. Mba'eporã ha gracia oñeme'ẽta umi péicha iñe'ẽrendúva Tupãme. Ha'ekuéra ohecháta mba'e hechapyrãva Iley guive. Añetegua guasu, oĩva'ekue noñeñatendéi ha ndojehechái Pentecostés ára guive, osẽva'erã Tupã ñe'ẽgui ipotĩ ypykue reheve. Umi añetehápe ohayhúva Tupãmepe Espiritu Santo oikuaaukáta añetegua okañýva'ekue apytu'ũgui, ha avei oikuaaukáta añetegua ipyahúvaete. Umi okarúva Tupã Ra'y ro'o ha ho'úva huguy oguenohẽta Daniel ha Apocalipsis kuatiakuérãgui añetegua Espiritu Santo ombopyahúva. Ha'ekuéra omoñepyrũta omba'apo mbaretekuéra ndaikatúiva ojoko haũa. Mitãnguéra rembe'ýgui ojepe'áta ñe'ẽ ikatu haũaicha omombe'u umi ñemimby oĩva'ekue kañy yvypóra apytu'ũgui. Ñandejára oiporavo ko yvy arigua itavyva'ekue omoñepyrũ haũa tĩndy umi arandu haũa, ha umi ikangyva ko yvy arigua omoñepyrũ haũaicha tĩndy umi imbaretevape.” The Fundamentals of Christian Education, 474.

Peteĩ techapyrã hasýva ohechauka haũa mokõivéva: pe jejavy yvypóra ojejuhúva Daniel kuatiápe, ha pe ndaipotáiva ojejokópe Ñandejára Ñe'ẽre, ikatu ojejuhu pe ñe'ẽ oñembohasáva “ko'ẽreire” ramo Daniel capítulo 8-pe. Tekojoja ojeruréta, Ellen White oñe'ẽháicha upe ñe'ẽ rehe, ha'e oja poháicha, ñande, Adventista del Séptimo Día ramo ñamombe'úva jajokupytyha Espiritu de Profecía rehe, ñande jaipurúva haũa iñe'ẽmondo upe ñe'ẽ rehe ñandereko haũa ñane ñehesa'yijio rape.

“Upéi ahecha, ‘Meme’ rehegua, pe ñe'ẽ ‘sacrificio’ omoĩhague yvypóra arandu, ha ndaha'ẽiha pe texto pegua; ha Ñandejára ome'ẽhague hese pe hechapyre hekopeteva umi ome'ẽ va'ekuépe pe ára jehusga sapukái. Oĩ jave joaju, 1844 mboyve, haimete opavave oĩ joaju pe hechapyre hekopeteva ‘Meme’ rehe; ha 1844 guive, pe ñembyaty vai apytépe, oñemoguahẽ ambue hechapyrekuéra, ha upe riré ou pytũ ha ñembyaty vai.” Review and Herald, 1 de noviembre de 1850.

Ikatu hañuaicha ñamboyke heta ára ko mokõi ñe'ẽjoaju rehe, pórke ipahápe oñemoĩ jave kuatiañe'ẽme Early Writings, umi editor humano omoĩ peteĩ ñemyesakã ogehovaíva upe he'íva rehe, ha upéva katu ambue tembiasakue. Ñane rembiaporãrã ko'ápe ningo jahechaukasénte mokõi punto iñimportanteva. Peteĩha punto ha'e Sister White he'íha: “ñe'ẽ ‘sacrifice’ yvypóra arandu rupive oñemoíva’ekue, ha ndaha’ei pe texto mba’e.”

Upéi ahendu peteĩ marangatu oñe'ẽva, ha ambue marangatu he'i pe marangatu oñe'ẽvape: Mbovy araka'e pevepa pe visión pe sacrificio ára ha ára rehegua, ha pe ñembyai oporombo'charakuéva rehegua, ome'ẽ haña mokõivéva pe santuario ha pe ehérsito ojejopy haña ipy guýpe? Daniel 8:13.

Pe versíkulo mboyvegua hína pe porandu oguenohêva pe versíkulo catorce rembohovái, ha upe rembohovái ohechauka pe yvyra guasu mbytépegua ha pyenda tee Adventismo rehegua. Ha pe poranduite ome'ẽva upe tesape guasu ojehechaukáva ramo pe yvyra guasu mbytépegua Adventismo rehegua, ñande jaikuaa arandu yvypóra rehegua ojavy hague omoívo peteĩ ñe'ẽve joapy pe versíkulo ñembohasápe.

Oĩ literalmente hetaiterei ñe'ẽ oñembojoapýva pe traducción-pe Biblia KJV 1611-pe, ha katu peteĩ jeýnte Tupã ohechauka umi hetaiterei ñe'ẽ oñembojoapýva apytégui peteĩha jejavyha. Ha hesakã porã kóva ha'e hague peteĩ jejavy oúva pe yvypóra rembiasakue-gui pe joaju yvyporakue ha Tupãrekogua apytépe, omboheñoiva Tupã Ñe'ẽ. Iñimportantevéva ningo ndaiporimo'ãiva tekotevẽ avave comentario inspirado pe ñe'ẽ oñembojoapýva “sacrifice” rehe, ndaha'éiramo peteĩ mba'e omohenoiva peteĩ entendimiento vai pe versículo rehe. Hesakã porã ojapoha upéva, pe comentario inspirado ndaha'ei añoite ohechaukágui pe ñe'ẽ ndaikatuiha oĩ upépe, sino avei ohechaukágui umi “ome'ẽ va'ekue pe juicio aravo sapukái,” oñeme'ẽ hague chupekuéra “pe jehecha hekopete” pe “daily” rehe Ñandejára rupive. Tekoporã rekovépe tekotevẽ jaipuru ko'ã mokõi ñe'ẽjoaju exactamente ogehaháicha.

Umi ojapóva pe ára huicio sapukái ohechakuaa “pe ára ha ára” ha'eha peteĩ símbolo orepresentáva paganismo téra Roma pagana, odependévo pe contexto ojejuhuhápe. Pe ñe'ẽ oñembohasáva “ára ha ára” ramo ojehe po jey kuatia Daniel-pe. Umi po jey reheve, opavave ojeipuru téra ramo. Pe ñe'ẽ ojehe cien irundy jey Tupã Ñe'ẽme, ha noventa y nueve jey ojeipuru adjetivo ramo; katu kuatia Daniel-pe añoite ojeipuru téra ramo. Umi kuimba'e ombohasava'ekue pe Biblia King James ohecha pe ñe'ẽ noventa y nueve jey adjetivo ramo; upéva, oguahêvo kuatia Daniel-pe, oñeha'ã hikuái ojapo ichupe adjetivo ramo haña oñemoĩ peteĩha opa umi ambue hendápe ojeuhaguére adjetivo ramo. Ikatu hañuaicha ojapo upéva, omoíve hikuái pe ñe'ẽ “sacrificio”. Katu Tupã, Ellen White rupive, he'i va'ekue “sacrificio” oñemboyke va'erãha, upéva he'iséva “pe ára ha ára” oñentende va'erãha téra ramo.

Umi oñemoíva Ñandejára consejo rehe ko ñe'ẽ rehe Adventismo ryepýpe omboja'o ko ñe'ẽ Cristo rembiapo pe santuario yvagapeguápe rehegua símboloramo; ha umi ome'ẽva'ekue pe juicio aravo sapukái hekopete omyesakã kuri ha'eha paganismo. Adventismo ko árape oipuru peteĩ símbol oúva peteĩ pokatu satánicogui ohechauka haña Cristope!

Tapicha kuimba'e rehegua lógica jejavy rupive, oñeñomi Adventismo-gui pe ñeikũmby añeteva pe ñe'ẽ oñembohasáva "pe ára ha ára" ramo. Umi Adventista omoíva iprofésia ñehesa'ỹijo pyenda umi mba'e oñeporavóva rei ary pukukue pehẽnguẽpe ikatupyryva Escuela Sabática trimestral-kuérape, tekoate'ỹme ho'u umi mbo'epy oñeme'ẽva chupekuéra umi trimestral rupive, ha upéva omombarete umi pastor, ha'ekuéra voi ndorekóiva pe tekopora tekotevẽva omoneĩ haña mba'eveichagua jeike umi ñe'ẽjoaju Sister White ome'ẽva ko mba'e rehe.

Pe kontroversia rehegua "lo cotidiano" rembiasakue oñuahẽ pe punto ñambueha rupi ary 1911 rupi, upépe Hermana White he'i haña mbykymi ha hesakã hañaicha umi ombotovápe pe entendimiento pionero rehegua "lo cotidiano" ha'eva paganismo, ha ombo'évape "lo cotidiano" ohechauka Cristo rembiapo pe santuariope, oguereko hague ñentendimiento "umi ánhelgui oñemosẽva'ekue yvágagui" (20 MR 17).

Pe añetegua "sapy'agua" rehegua ojechauka porã Sister White rupive, ha'e ombo'eha "ángel marangatu" omboguata hague William Miller akãme, ha "ángel yvágagui oñemosẽva" omboguata akãkuéra umi ombo'éva "sapy'agua" ohechaukaha Cristo rembiapo yvágape pe tupaópe. Pe añetegua "sapy'agua" rehegua, ojechaukaháicha umi ome'ẽ va'ekue pe juicio aravo sapukái, William Miller ojuhu.

"Alee haña, ha ndaikatúi ajuhu ambue káso ipype ojepuruhápe pe [kaka'aguã ára ha ára], ndaha'ẽirõ Daniel-pe año. Upéi [peteĩ concordancia pytyvõ rupive] ajapyhy umi ñe'ẽ oĩva hendive joajúpe, 'oipe'a haña'; ha'e oipe'áta pe kaka'aguã ára ha ára; 'upe ára guive pe kaka'aguã ára ha ára ojeipe'áta,' hamba'e. Asegi alee haña, ha apensa ndaikatumo'ãiha ajuhu mba'eve tesape pe texto rehe; ipahápe aguahẽ 2 Tes. ii, 7, 8-pe. 'Pe tembiapo angaipa rehegua niko ko'ágama voi omba'apo; peteĩnte oĩ ko'ágã ojoko haña, oñemboguejý pe tapegui peve, ha uperõ ojekuaaukátape añe, hamba'e. Ha aguahẽvo upe texto-pe, ¡ajépa mba'ẽichaitépa hesakã ha hechapyrã pe añetegua! ¡Upéva hína! ¡Upéva hína pe kaka'aguã ára ha ára! Añetehápe, ko'ágã, mba'épa he'ise Pablo 'upe ko'ágã ojokóva', téra omboykéva? 'Pe kuimba'e angaipa rehegua' ha pe 'año rupive, oje'éva hína pe Popery. Añetehápe, mba'épa pe ojokóva pe Popery ani haña ojekuaauka? Mba'ére piko, upéva hína pe Paganismo; upéicharõ, pe 'kaka'aguã ára ha ára' tekotevẽ he'ise Paganismo." Second Advent Manual, 66.

Mba'épaite añetehápe umi mba'e ojechakuaa haña umi Miller ojuhu hague "pe ára ha ára" ohechauka haña paganismo, ha'e hína moõpa ojuhu upe añetegua. Ojuhu upéva apóstol Pablo jehaípe pe pasáhepe, upépe Pablo ndaha'ẽi añoñte omyesakãva "pe ára ha ára" ha'eha paganismo, síno ha'e avei pe pasáhepe ojekuaaukahápe umi ndaojapóivape pe añetegua mborayhu oñeme'ẽha ñembotavy mbarete. Pe ojegueroiva "pe ára ha ára" Cristo rembiapo pe santuariope haña símbolo, pe definición ouva'ekue anhelkuérargui oñemosẽva'ekue yvágagui, ha'e pe símbolo umi Adventismo ryepýpe oĩvape ñuarã ndorekóiva pe tekojoja tekotevẽva oñemboja haña hekopete pe añetegua ñe'ẽ rehe, ha upéva ojejapóma voi hese kuéra oñeme'ẽtaha chupekuéra ñembotavy mbarete.

Ndacheipotái ambogue che rape pe punto jahupytýsévape. Upe punto ha'e pe "siete tiempo" ojekuaaukáva upe visión-pe oĩháme avei "pe ára ha ára", oñemokañy hague yvypóra po rupive, jepe opyta hesakã porãva renondépe. Kóva ha'e kuri peteĩ techapyrã ndahasýiva mba'ẽichapa peteĩ

jejavý ñembohasa rehegua ojejapóva yvypórape heta siglo ymaite guive, upéi oñemboguata yvypóra akãme umi ánhel ojeityva'ekue yvágagui rupive, ojepuru ko árape ko ára ijetu'utereívape, pe apañuãi paha mboyve ko mundo paha gotyo, omboypá haña akãnguéra añeteguágui, añetehápe oĩramo jepe hesakã porãva renondépe.

Ára 1910-pe, pe rebelión “pe ára ha ára” rehegua oñepyũmbaitéma ramo, W. W. Prescott ha A. G. Daniells oisãmbyhy hína kuri pe tembiapo satánico omboykévo pe entendimiento fundacional “pe ára ha ára” rehegua. Pe artículo oúva upe rire ha'e peteĩ kuaña'ẽ upe tiempoite guive, upépe Hermana White oñe'ẽ pe punto de vista satánico rehe, he'íva “pe ára ha ára” Daniel kuaña'ẽme ohechaukaha Cristo rembiapo pe santuariope. Upe jave umi mokõi kuimba'e omotenondéva pe idea oíke haña umi aranduka yma guare umi pionero-kuéra rehegua ha omoambue haña pe entendimiento pionero-kuéra rehegua hekópe pe definición pyahu satánica orekóva. Che jerovia ha'e ñande ikatu hañaicha ñamboaje añetegua ñande rekopete jaleevo pe artículo.

“Ko etapa-pe ñande jeikove rehegua ndovaléi ñande apytu'ũ oñemomombyry pe tesape ijojaha'ỹva ñandéve oñeme'ẽ va'ekue [ñandéve] ñahesa'ỹjo haña pe aty guasu iñimportánteva ñane konferénsia-pe. Ha upépe oĩkuri pe Hermano Daniells, pe ijupegua apytu'ũ rehe enemigo omba'apo hague; ha nde apytu'ũ ha Elder Prescott apytu'ũ rehe avei omba'apo hína kuri umi ánhel ojeity va'ekue yvágagui. Satanás rembiapo ningo va'ekue pembojere haña pene apytu'ũ ikatu hañaicha oñemoinge umi mba'e michĩvaite, “jots and tittles”, pe Señor ndopenái va'ekue peme'ẽ haña. Umíva ndaha'úi va'ekue tekotevẽva. Péro kóva he'ise heta mba'e pe añetegua rembiaporã rehehápe. Ha pene apytu'ũ remimo'ãnguéra, pejuhupi va'erãramo umi mba'e michĩvaite térã “jots or tittles” rehe, upéva hína peteĩ tembiapo Satanás ojapopyréva. Pemohenda porã haña umi mba'e michĩva umi aranduka ojehaívape, peimo'ã ikatu hañaicha pejapo peteĩ tembiapo tuicha. Péro che ajerurepyre, Kyhyje haña: Kirirĩ hína ñe'ẽporã.”

“Che aime va'erã, Pehejái pejeporeka haña jejavyre. Ko propósito añágui ikatúramo añoite oñemboguata, upéicharõ peẽme ojehecha pende rembiapo ojeguereko hañaicha mba'e porãitereíva, iñakãrapu'ã porãitéva. Ha'e va'ekue pe enemigo rembiaporã ogueru haña opa umi mba'e oje'e hañaicha ndogeguerohoryporãiha, umi opaichagua apytu'ũ ndoguerojokupytyi haguépe peteĩ ñe'ẽme.”

“¿Mba'éiko upéi? Pe tembiapoite ombovy'áva Aña-pe oikóta. Oñeme'ẽta peteĩ ta'anga umi okapegua-pe, ndaha'úi ñande jerovia rehegua pe añetehápe, síno pe oĩporãtava chupekuéra; upéva omongakuaáta teko reko ypykuéra omoheñóitava tuicha sarambi ha omyenyhẽta umi aravo óro, umi va'erã ojeporu kyre'ỹme ogueru haña pe marandu guasu tavayguakuéra renondépe. Umi ñemombe'u oimeraẽ mba'e rehegua, ñande ñamba'apómava hese, ndaikatumo'ãi maymáva ojoaju haña peteĩcha; ha pe resultado ha'éta omboapañuãi haña umi ojeroviáva ha umi ndogueroviáva akãme. Kóva hína pe mba'ete Satanás ojapo haña ombosako'íva kuri—oimeraẽ mba'e ikatúva oñembotuichave oñehechauka hañaicha peteĩ joavyramo.”

“Elee Ezequiel, capítulo 28. Ko'ágã, ko'ápe oĩ peteĩ tembiapo tuicha, upépe ikatu haña umi espíritu extraño ojechauka. Péro Ñandejára oguereko peteĩ tembiapo ojejapóva haña osalva

haḡua umi ánga okañývape; ha umi tenda Satanás, oñemomorãvo ambue ramo, ikatúva omyenyhẽ, oguerúvo ñembyasy ñane aty apytépe, upéva ha'e ojapóta porãite, ha opa umi michĩva joavykuéra oñembotuicháta, ojehechakuaavéta haḡua.”

“Ha cheve ahechauka kuri Yvypóra Ñandejára nome'ẽi hague ni Karai Daniells ni Prescott-pe ko tembiapo pohýi. ¿Satanás ñemohenda vai oike va'erã piko, ko “Daily” ha'e haḡuáicha peteĩ mba'e tuichaitereíva oñemoingéva haḡua omyakãtĩ haḡua umi apytu'ũ ha ojoko haḡua tembiapo ñemotenonde ko aravo iñimportánteva jave? Ndovaléi oiko upéicha, taha'e ha'éva. Ko mba'e noñemoingéi va'erã, pórke pe espíritu oñemoingéta va'ekue ojokóva ha Lucasifér ojesarekopaite opa ñemongu'ére. Umi rembiapokue satániko oñepyrũta hembiaapo ha oñemoingéta ñemondýi ñane atykuérape. Nde ndereguerekói ñehenói reikunde haḡua umi joavy opiñõ rehegua ndaha'éiva peteĩ porandu ojehechaukáva haḡua; ha nde kirirĩ hína ñe'ẽ porã. Che areko ko mba'e tuichakuehápe che renondépe. Pe aña ikatúrõ ombojejaho'i peteĩva jepe ñane retãyguakuérava ko'ã mba'ére, ha'e oikuaaukaháicha ojaposeha, Satanás rembiapo osẽ porãta. Ko'ãga tembiapo, pya'e'ỹre, oñepyrũ va'erã ha ani oñemyasãi peteĩ [joavy] opiñõ rehegua.”

“Satana omokyre'ỹta umi kuimba'e osẽ va'ekuépe ñande apytégui oñemoirũ haḡua umi ánhel aña ndive ha ombotapykuévo ñane rembiapo porandu mba'e'ỹre rehe, ha mba'eichaitépa oĩta vy'a enemigo táva ryepýpe. Peñembyaty, peñembyaty. Toñotỹ opaichagua joavy. Ko'ãga ñane rembiapo hína ñame'ẽmbaite opa ñane mbarete tetépeguáva ha apytu'ũ ha nervio mbarete haḡua ikatu haḡuáicha ñamoĩ umi joavy tape ykére, ha maymáva tojoaju peteĩ ñe'ẽme. Satanáspe, iñarandu tuicha ha noñemomarangatúiva rupive, oñeme'ẽrire pe michĩvéva jepe ojoko haḡua, [ovy'aitereíta].”

“Ko'ãga, ahecha ramo mba'éichapa remba'apo kuri, che akã oikuaa porã pe situación kompletoite ha umi resultado oikótava remoĩ haḡua tenonderã ha reheja ramo umi tapicha oreheja va'ekuépe michĩvéva jepe oportunidad ogueru haḡua ñembotavy ñande atykuérape. Nde arandu'ỹ ha'éta voi pe Satanás oipotaháicha. Ne marandu hatáva ndaha'ei kuri Espíritu Santo inspiración guýpe. Che amongeta haḡua ndéve aña'ẽ haḡuáicha, nde rejeporeka haḡua jejavy umi kuatiajehaipyre kuimba'e kuéra rehe, umi Tupã oguerova'ekue, ndaha'ei Tupã inspiración rehegua. Ha ko arandu ramo Elder Daniells ome'ẽtava tavayguápe, anieteite peẽme pejapo chupe peteĩ tembiapo tee rehegua, ndikatúi rupi ombojoaju causa ha efecto. Nde kirirĩ ko mba'e rehegua ha'e nde arandu. Ko'ãga, opa mba'e oimeháicha jejavy jehekápe umi kuatiañemoherakuãme kuimba'e kuéra rehegua, oikovéva'ỹma, ndaha'ei pe tembiapo Tupã ome'ẽva avavéve pende apytégui pejapo haḡua. Pórke ko'ã kuimba'e—Elders Daniells ha Prescott—osegírire kuri umi dirección ome'ẽva'ekue táva kuéra rembiapo rehe, heta, hetaiterei, oñekonvense va'erãmo'ã pe añetegua rehe ha oñekonverti va'erãmo'ã, kuimba'e katupyryva, umi [ko'ãga] oĩva tenda kuérape araka'eve noñeguahẽmo'ãi haḡua chupekuéra.

“Opaite yvy ape ári ojehechava'erã peteĩ familia guasuicha. Ha peẽ peguerekóramo péicha peẽme'ẽ haḡua peikuaa haḡua, mba'ére piko peheja ko yvy arigua oñehundi heta año aja umi testimonio ñande Ruvicha Jesucristo ome'ẽva reheve? Pe religión añetegua ñanembo'e ñama'ẽ haḡua opa kuimba'e ha kuña rehe tapicha ramo ikatúvare jajapo iporã haḡua.”

“Kóva oĩma kuartiare heta año aja: ‘Peteĩ Akã Oñembojereporãva’, peteĩ testimonio karai Andrews-pe ñuarã. Akã ikatu oñembokatupyry haña oiko haña pu’aka oikuaa haña araka’épa oñeñe’ẽ vaerã ha mba’e pohýi-pa ojagarra vaerã ha ogueropu’aka vaerã, Cristo niko nde Mbo’ehára. Ha che akyhyjeiterei nderehe [ahechávo nde] remomba’eguasú nde arandu ha rehekárõ peteĩ tape ogueru hañaicha iñemoavy umi ñe’ẽme’ẽme. Ñandejára ohenói kuimba’e arandúvape ikatúva oguereko haña kirirĩ, upéva arandu ramo chupekuéra ojapo haña upéicha. Reikose ramo peteĩ kuimba’e completo, reikotevẽ ñemomarangatu Jesucristo rupive. Ko’ãga oñepyryma peteĩ tembiapo, ha tahechakuaa arandu opa ministro-pe, opa presidente conferencia-pegua-pe. Péro kóva ningo peteĩ tembiapo ndéve ñuarã rejagarra vaerã kuri heta año haguéma, upe nde reikotevẽhague rehupĩ haña nde ñe’ẽ ko tembiapoitépe ñuarã. Cristo ome’ẽ va’ekue opa Itavayguápe mbo’e porãite mba’épa ojapo vaerã hikuái ha mba’e mba’épa ndajajapói vaerã. Ha sa’i tiempo oĩ gueteri ñandéve ñamba’apo haña ñamoheñói haña Ñandejára rekojoja. Nde ikatu reikuaa Ñandejára rape. Ahecha nde rembipota regueraha haña opa mba’e nde reipotaháicha, rire reñemoĩ rire presidente ramo. Nde repensa va’ekue rejapotaha mba’e hechapyrãva, ha umíva ha’éta peteĩ tembiapo Tupã ndoikomo’ãi va’ekue nde pópe rejapo haña. Ko’ãga nde rembiapo ndaha’éi rejopy haña, síno remosãso haña opa tekotevẽ ikatúva, Ñandejára ndepyhupyty ramo rejerure haña. Péro pya’eterei reme’ẽma techaukaha arandu ha juicio oñemomarangatúva nderehe ndojehechaukái hague. Nde remyasãi kuri umi asunto ndaikatumo’ãiva oñemoneĩ, ndaha’éiramo Ñandejára ome’ẽ tesape.”

“Añe’ẽme’ẽmby chéve ndovaléi hague ojejapo umívaicha pya’e eterei, ha’éva nde reiporavo haña conferencia mburuvicháramo peteĩ aryve jepe. Ha Tupã Ñandejára ndohejamo’ávéma ojejapo ko’ãichagua tembiapo pya’e pe mba’e ndojeguerúi mboyve Ñandejárape ñembo’épe; ha nde, reguerékoma rupi ne rendápe upe marandu he’iva Ñandejára rembiapo oĩva conferencia mburuvicha ári ha’eha peteĩ tembiapoite solemnísimo ha pohýi, ndereguerékói kuri derecho moral rehendy haña nde pochyháicha pe tema “Daily” rehe ha reimo’ã haña ne influencia ombohováitaha pe porandu. Oĩ kuri anciano Haskell, ogueraháva’ekue umi tembiapoite pohýi, ha oĩ anciano Irwin ha heta kuimba’e ambue ikatúva amombe’u, oguerékóva umi tembiapoite pohýi.”

“Moõpa piko peẽ pehechauka va’ekue pe pende jerovia ha ñemomba’e umi kuimba’e itujavéva rehe? Mba’e autorida piko ikatúva peẽ peiporu, ndapehenóivo opa umi kuimba’e responsablevẽvape ojehecha haña ko mba’e? Péro ko’ãga tañamyesakã porã ko asunto. Ko’ãga tekotevẽ ñahesa’ýijo jey taha’epa kóva Ñandejára juicio, pe tembiapo oñemboyke va’ekue renondépe, pehechauka hañaicha pende kyre’ỹ pemoguata haña pe tembiapo peteĩ año ambuéva jepe. Peẽ peraháramo pe tembiapo peteĩ año ambue umi pytyvõ oñembojajútava penendive reheve, tekotevẽ peteĩ ñemoambue oiko pendehe ha anciano Prescott rehe. Ha peñemomirĩ pende py’aite guive Tupã renondépe. Ñandejára ohechava’erã pende pype peteĩ techauka ambuéva experiencia rehegua; pórké araka’eve oĩ va’erãmo’ã kuimba’e oikotevẽva oñekonverti jey ko’ágagua tiémpope, upéva hína anciano Daniells ha anciano Prescott.”

“Porundy kuimba’e tojeporavo, ha’ekuéra arandu va’erã ha Tupã gracia rembiapo rupive tahechauka peteĩ jeyjey jevy. Oiméramo kuimba’e-kuéra oĩva péicha oñembotavyeterei hañaicha ndaikatúi oimo’ã mba’éichapa peteĩ mba’e ogueru ambue mba’e, ha upéva oheja rei umi kuimba’e oguerova’ekue tembiapo rebikotevẽ ha umi aty guasu moakãhára, [ha] umi

kuimba'e ogueraháva ko tembiapo mokõi ary ári haña oñemboyke, ha upéi oiko peteĩ jejapo pya'eterei ha arandurã'ýva, ha kuimba'e-kuéra oheja reínte pe tembiapo oñemoíva'ekue henondépekuéra heta ary pukukue—pe tembiapo táva guasúpe—ha ndohupytyi térã sa'ieterei oñeme'ẽ atención umi tuja-kuérape consejo rehehápe, ha upéi omoherakuã umi mba'e ha'ekuéra voi oiporavóva ome'ẽ haña tavayguakuérape, upéva voi ogueraha imba'etéva testimonio ohechaukáva ndaiporãiha umi kuimba'e oñemoĩ haña ijesarekópe peteĩ tembiapo tuicha ha hechapyrãva péicha.”

“Cristo ndomanói. Araka'eve ndojehejáimo'ãi hembiapo ojegueroquata ko tape extraño rupi. Peheja umi kuatiañe'ẽ oĩ hañaicha. Oiméramo tekotevẽ peteĩ ñemoambue, Tupã oguerékóta pe joaju porã upe ñemoambuépe ojoajúva haña, ha katu peteĩ marandu oñeme'ẽ jave kuimba'épekuéra umi tembiaporã guasu oguerékóva reheve, [Tupã] ojerure jerovia haña oikótava mborayhú rupive ha omopotĩta pe ánga. Mbo'ehára guasu Daniells ha Prescott mokõivéva oikotevẽ ojevyjey haña. Oike peteĩ tembiapo extraño, ha ndaha'úi peteĩ mba'e ojoajúva tembiapo Cristo ou va'ekue ko ñande yvy ape ári ojapo haña ndive; ha opa umi añetehápe oñekonvertívava ojaopóta Cristo rembiapo.”

“Oñondivepa jajapo haña pe tembiapo ombotuicháva Túpape. Jahupytyma pe ára apytépegua—ñañemoĩ hañaicha Jesucristo rekópe ko ára ñembosako'ípe térã ani haña ñañeha'ã upéva. Karai Daniells, ndereñeñanduiva'erã reime haña nde sãso hañaicha rehenduuka haña nde ñe'ẽ yvatehápe, rejapohaguéicha ambue jey umi mba'e ojueheguápe. Ha peikuaa haña, peteĩ conferencia mburuvicha ndaha'úi peteĩ oisãmbyhýva. Omba'apo va'erã umi kuimba'e arandu ndive oíva pe tenda mburuvichakuéra ramo, umi Ñandejára omoneíva. Ndaikatúi oíke haña ojopói umi jehaipyre oíva arandukápe, umi kuatia osẽva umi plúma Ñandejára omoneívagui. Ndaikatúi véima oguereko pu'aka haña hikuái, ndajahechaukaramo michĩve pe pu'aka oisãmbyhy ha oporojopy rehegua. Pe apañuãi guasu oñuahẽma, Ñandejára niko oñemomirĩta haña.”

“Mba'éicha pe Señor oma'ẽ umi táva ndojepurúi va'ekuere? Cristo oĩ yvágape. Ko'ága ikuaa haña va'erã péicha: ‘Ndaipóri mburuvicha guasu rembiapo poguýpe guáicha. Ha ko'ága hína ko yvy arigua ára ijeto'uvéva. Ko'ága che hína pe Pokatu osalva térã ohundi haña. Ko'ága hína pe ára opa mba'e rapykue oíha Che pópe. Ame'ẽ Che rekove asálva haña ko yvy. Ha “Che, cheñemopu'ãramo yvate,” pe grásia salvadora ame'ẽtava ohechaukáta opa umi ojejaopótavape Tupã joguaha rupive ha oikótava peteĩnte Chendive omba'apotaha Che amba'apoháicha Che pokatu grásia porã oporredimíva reheve.’ Oimeraẽ oipotáva, tojapyhy [tañondive] ijoyke'ykuérandi ojapo haña pe tembiapo oñeme'ẽ va'ekue chupekuéra ojapo haña, umi tenda ijapytépe orekóva responsabilidad guýpe, pe consejo Señor ome'ẽva rupive, ha toheka kyre'ýme omba'apo haña peteĩchaite pe Hendive pe ohayhu etereíva ko yvy ha ome'ẽva hekove sakrifisio completo ramo ko yvy ñesalvárã. Añe'ẽ ñande ministrokuérape, ikatu hañaicha oíke jave hikuái pe tembiapópe ñane távakuérape, toĩ peteĩ py'aguapy marangatu oirúva Ñe'ẽ rembiapo. Ndaikatúi jajapo pe impresión hendápeguáicha tavayguakuéra akãme ñande... [Ko kuatia rogue mbohapyha guýpe ojeheja nandi.]

“Akopia che Diario-gui. Pe añetegua oíháicha Jesúspe—eñe'ẽ hese, eñembo'e hese, erovia opa ñe'ẽ ikatupyrype. Mba'épa reganátamo jejavykuéra oñemoíva kuimba'e kuéra renondépe, umi

ojeipe'ávaekue jeroviágui ha ojaypysakáva espíritu mbotavývape, kuimba'e kuéra ndahi'aréi guíve oívaekue ñanendive pe jeroviápe? ¿Nde piko reñemoíta Aña ykére? Emoĩ pene atención umi kokue ne'ĩra oñemba'apóiva rehe. Peteĩ tembiapo ko yvy pukukue rehegua oĩ ñane renondépe. Che ame'ẽvaekue chéve ta'angamýi John Kellogg rehegua.

“Peteĩ tapicha iporãitereíva ohechauka umi idea oíva umi argumento oguerohory haġuáicha ha ojavykuaáva reheve oikuave'ẽva, ha umi temimoĩmby iñambuéva añetegua Ñandejára Ñe'ẽtegui. Ha umi oíva ñembyahýi ha y'uhéipe peteĩ mba'e pyahúre oñemotenonde haġua umi idea [ojavykuaáva upéichaite] ha upévore Elder Prescott oĩkuri tuichaiterei peligro-pe. Elder Daniells avei oĩkuri tuichaiterei peligro-pe [oñemoinge haġua] peteĩ jejavykue-pe, ko'ã temimoĩmby ikatúramo oñeñe'ẽ opárupi, upéva ha'etéta ku peteĩ mundo pyahu.”

“Heẽ, péicha va'erākuri; ha iñakãme ojejokopaitémava'ekue upéicha aja, cheve ojehechauka va'ekue Hermano Daniells ha Hermano Prescott omoingejaha hague ipy'aguapýpe ha hekoikovépe temimoĩmby ojehechaukáva espiritual[ista]-icha, ha ogueraha hague ñande tavayguápe ñe'ẽporã porãitekuéra gotyo, ikatúrõ, ombotavy haġuáicha jepe umi poravopyreite. Aikotevẽ ambojehai che rembiapópe [ko añetegua] ko'ã ermáno ohechataha mba'e vai umi hekoapañuáime ombotavývape, upéva omoĩ haġuáicha pe añeteguápe peteĩ ndojekuaaporãivape; ha [upécharamo jepe] ha'ekuéra opu'ãta [ku] orekóva gua'uicha tuicha discernimiento espiritual. Ko'ãga aime haġua amombe'u chupekuéra [kóva] aikuaaukárõ guare chéve ko asunto, Elder Daniells omopu'ã jave iñe'ẽ turuichaicha oñemoirũ haġua umi hemiandu pe “Daily” rehegua, umi mba'e oikótava upe rire cheve ojehechauka va'ekue. Ñande tavaygua oñepyrũ kuri ojavvy. Che ahecha pe ipahague, ha upéi oñeme'ẽ chéve ñeñangareko haġua ko'áicha: Elder Daniells ndojapóiramo mba'eve pe osẽtavare rehe, ha oheja haġua oñemoakãrapu'ã chupe upéicha ha oguerovia haġua oíha Tupã inspiración guýpe, py'aro'y ha mokõi py'a oñeñotýta ñande atykuérape opa rupi, ha jahupytyta pe tenda Satanás oguerahahápe imarandu. Mbojerovia'ỹ hatã ha mokõi py'a oñeñotýta yvypóra akãme, ha temity ivaíva ijojaha'ỹva oíta pe añetegua rendaguépe.—Ms 67, 1910, 1–8. Manuscript Release, volume 20, 17–22.”

Umi osapukái va'ekue pe ára huisio rehegua oñeme'ẽ chupekuéra pe entendimiento añeteguáva “pe ára ha ára” rehegua Daniel arandukápe. Umi po yvypóra rupive oñembohasa va'ekue Daniel aranduka, ha upéi umi yvypóra oisãmbyhýva ángel kuéra oñemosẽ va'ekue yvágagui rupive, pe entendimiento añeteguáva “pe ára ha ára” rehegua oñemokañyma, jepe oĩ hesakã haġuáicha ojehecha haġuáicha. Daniel-pe, pe ñe'ẽ oñembohasáva “pe ára ha ára” ramo osẽ jave, ndaha'úi oñemoĩ haġua hendive pe ñe'ẽ yvypóra omoíva “sacrificio.” Daniel 8:13-pe jajuhu peteĩ umi po vése apytégui kóva oikoha Daniel arandukápe. Upe jeýte pe versíkulope avei ojekuaa haġua “umi siete tiempos” Levítico 26-peguáva, ha pe manipulación humanística peteĩchagua rupive oñemokañy avei oĩramo jepe hesakã haġuáicha.

Rohesa'ỹijóta ko mba'e ojehúva pe artículo oúvape.